

NAŠI DOSEŽKI V LETU 2015

Letimo skupaj

Delamo za varstvo ptic in njihovih življenjskih okolij. S tem prispevamo k ohranjanju narave in dobrobiti celotne družbe.

Spoštovane članice, spoštovani člani,
dragi prijatelji ptic in narave!

V letnem poročilu smo za vas znova zbrali nekaj vtisov iz pestre dejavnosti društva. Na opravljeno delo smo lahko ponosni, saj smo širši družbi znova dokazali, da zmoremo izvesti načrtane cilje. Korist od našega dela imajo vsi, še največ narava, h katere ohranjanju smo pripomogli, in vsa živa bitja, ki tu živijo skupaj z nami. Bistvo našega dela pa je, da smo nekaj prave narave ohranili tudi zanamcem.

Sam se bom dotaknil le nekaterih najbolj aktualnih dosežkov v preteklem letu. Seveda najprej Škocjanskega zatoka, ki je ob 18. obletnici zavarovanja dočakal zaključek gradnje infrastrukture za obisk in upravljanje. Marca 2016 smo rezervat ponovno odprli za javnost, sedaj pa nas čaka še več dela in predvsem večja odgovornost, da bo to območje zaživelo v polnem sijaju.

Veselim se že tudi uradne otvoritve Ormoških lagun, v katerih smo zaključili z deli, čakamo pa še na uradno razglasitev območja kot naravni rezervat. Tudi na lškem morostu dela izvajamo uspešno in po načrtih, bomo pa morali v bodoče vložiti nekoliko več truda v to, da bo rezervat bolj prepoznaven v širši javnosti. Navsezadnje leži na pragu glavnega mesta Slovenije. To pomlad se bodo ptice gotovo z veseljem vrnile v vsa tri prečudovita in urejena naravna območja.

Že ustaljeno decembrsko druženje Upravnega odbora in predstavnikov sekcij v Bohinju tudi v minulem letu ni izostalo. Za to se najprej zahvaljujem Iztoku Noču, ki nas vsako leto prijazno povabi, da leto zaključimo v hotelu Jezero. Sestanek je namenjen predvsem našim sekcijam, ki podajo zanimiva poročila o svojih letnih aktivnostih. S svojim delom sekcije vedno znova dokažejo, kakšna moč je v skupnem in predanem delu srčnih ljudi. Pokažejo pa tudi kako aktivno in uspešno je sodelovanje med prostovoljci in društveno pisarno.

Z našimi aktivnostmi moramo nadaljevati tudi v prihodnje. Z odgovorno podporo vseh služb v državi, ob zavedanju vseh akterjev, s katerimi sodelujemo pri varstvu narave, in z dolžnostjo do vseh državljanov. Prav je, da spoštujemo mednarodne zaveze na področju varstva narave, katerih podpisniki smo. V letu 2016 si tudi resnično zadajmo, da bo Novi ornitološki atlas končno ugledal luč sveta.

Spoštovane članice in člani, iskreno se vam zahvaljujemo za vso izkazano podporo v preteklem letu. Bodite z nami tudi letos in se nam pridružite pri naših aktivnostih. Vabim vas, da preko leta s svojim družinami in prijatelji obiščete naše rezervate in doživite vse novosti, ki jih prinašajo. Dobrodošli!

Želim vam vse dobro, obilo veselja in druženja v naravi ter mnogo lepih trenutkov s pticami.

Rudolf Tekavčič,
predsednik

Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) je neprofitna nevladna organizacija, ustanovljena leta 1979, ki deluje v javnem interesu ohranjanja narave, varstva okolja in na področju raziskovalne dejavnosti. Pri številnih dejavnostih združujemo več kot 1.000 članov, prostovoljcev in ljubiteljev narave po vsej Sloveniji ter zaposlujemo 23 strokovnjakov z različnih področij.

Zimsko štetje vodnih ptic

Januarsko štetje vodnih ptic (IWC) je najboljše in najorganiziranejši popis v Sloveniji.

Štetje vodnih ptic v sredini januarja je čas, ko se na teren odpravi več kot 250 popisovalcev. Ti po vnaprej določenih odsekih in standardizirani metodi obhodijo vse večje slovenske reke, Obalo in večino pomembnejših stoječih vodnih teles. Zaradi obsega je Slovenija razdeljena na osem števnih območij, pri organizaciji in napotitvi prostovoljcev na teren pa pomagajo lokalni koordinatorji.

Ptice povezujejo prostovoljce na vseh celinah.

Popis v istem obdobju poteka tudi v 140 državah po vsem svetu, kar na mednarodnem nivoju koordinira organizacija Wetlands International. V Sloveniji smo prvič šteli leta 1988, od leta 1997 pa popis vsako leto opravimo na ozemlju celotne Slovenije. S tako usklajenim mednarodnim projektom lahko pridobimo dragocene podatke o številčnosti, razširjenosti, skupinskih prenočiščih in populacijskih trendih vodnih ptic v zimskem obdobju od nivoja posameznih rek do svetovnih regij in selitvenih poti ptic, ki povezujejo več celin.

Podatki iz IWC so zelo pomembni tudi za vrednotenje posameznih mokrišč in so podlaga za opredelitev varovanih območij. Na društvu smo z njihovo pomočjo na primer opredelili nekatera Mednarodno pomembna območja za ptice IBA, ki so tudi strokovna podlaga za območja Natura 2000.

KAJ NAM PRIPOVEDUJEJO PTICE

Luka Božič, koordinator popisa:

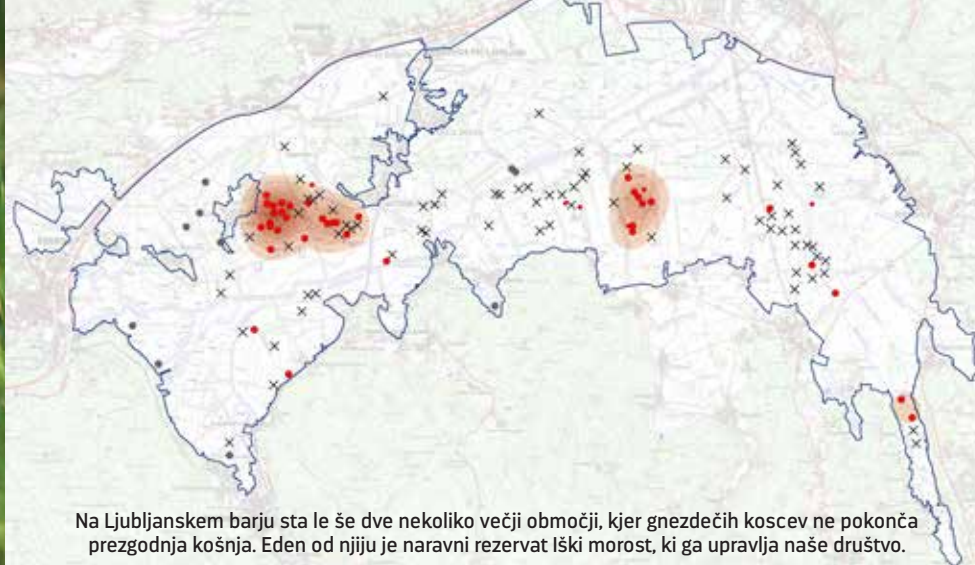
»Predanim popisovalcem in lokalnim koordinatorjem gre zasluga, da smo letos ponovno in sistematično popisali vse pomembnejše vodne površine v Sloveniji. Prehodili smo skoraj 1.400 kilometrov odsekov in pregledali še 224 drugih vodnih teles. Brez nesebičnega truda to ne bi bilo mogoče. Vsem najlepša hvala.«

Pri nas največ vodnih ptic prezimuje na območju reke Drave.

In koliko vodnih ptic prezimuje pri nas? V letu 2015 smo prešteli 46.425 ptic, ki so pripadale 57 vrstam. Število je nekoliko večje kot leto poprej, vendar kljub temu manjše od dolgotrnega povprečja. Kot običajno je bilo tudi letos največ ptic na števnem območju reke Drave, in sicer skoraj 40 % vseh.

Daleč najštevilčnejša je mlakarica.

Mlakarica je bila, tako kot med vsemi štetji doslej, daleč najštevilnejša, pa tudi najbolj razširjena vrsta z okrog 45 % vseh prešteti ptic. Po številu prešteti osebkov ji letos sledijo liska, rečni galeb, kormoran in labod grbec, pri čemer slednji doslej še med nobenim štetjem ni bil med prvimi petimi najštevilnejšimi vrstami. Število 1.000 prešteti osebkov so presegli le še čopasta črnica, rumenonogi galeb in kreheljc.

Na Ljubljanskem barju sta le še dve nekoliko večji območji, kjer gnezdečih koscev ne pokonča prezgodnja košnja. Eden od njiju je naravni rezervat Iški morost, ki ga upravlja naše društvo.

Za kosce na Ljubljanskem barju vse manj prostora

Ljubljansko barje je že veliko let pod posebnim drobnogledom ornitologov, saj gre za eno izmed najbolj dragocenih območij za travniške in druge vrste ptic kmetijske krajine pri nas. Tukaj med drugim prebiva tudi največja slovenska populacija koscev. Na Barjanskih mokrotnih travnikih jih namreč gnezdi skoraj polovica.

Koscev je vedno manj ...

Kot je pokazal nacionalni popis v letu 2015, je populacija koscev na Barju od začetka 90. let upadla že za skoraj polovico. Nič bolje ne kaže tudi na večini drugih pomembnejših območjih zanje pri nas. Glavni vzrok za nazadovanje so spremembe v kmetijstvu, ki se na Ljubljanskem barju v zadnjih letih kažejo predvsem v obliki preoranja ali intenzivnejše rabe travnikov. Te lahko zato kmetje pokosijo bolj zgodaj, spreminja pa se tudi njihova struktura.

Kljub očitnemu slabšanju travniških habitatov na Barju, pa že več kot desetletje vsako leto v začetku gnezditne sezone naštejemo podobno število pojočih koscev. Da bi razpletili vprašanje, v kolikšni meri vse bolj intenzivni travniki koscem sploh še omogočajo uspešno gnezditev, smo na društvu letos organizirali še obsežen popis rabe kmetijskih zemljišč s poudarkom na datumu košnje.

... od preostalih pa veliki večini uspešno gnezditev prepreči prezgodnja košnja.

S pomočjo prostovoljcev smo tako v letu 2015 trikrat popisali vsa kmetijska zemljišča na 5.350 hektarjev velikem delu Ljubljanskega barja, ki je za kosca najpomembnejši. Raziskava je pokazala, da je bilo ob tretjem popisu okrog 10. julija na popisnem območju nepokošenih in nepašenih le še 16 % travnikov! To je datum, ko so le mladiči najzgodnejših legel že dovolj veliki, da so se sposobni umikati pred kosilnico.

Ker so med spomladanskim popisom koscev prostovoljci natančno zabeležili, na katerih travnikih kosci pojejo, smo ugotovili tudi, da je od 126 pojočih koscev le tretjina pela na

ORNITOLOGI POROČAJO

Tomaž Jančar, vodja popisa:

›Koscem gre na Ljubljanskem barju zaskrbljujoče slabo. K sreči v državi počasi dozoreva spoznanje, da jih je treba ohraniti in da je to možno doseči z dobrimi kmetijsko okoljskimi ukrepi. Te ukrepe nam je letos v sodelovanju z deležniki uspelo bistveno izboljšati. Tako je videti, da se za kosca na Barju vendarle kaže nekoliko svetlejša prihodnost.‹

travnikov, ki so ostali nepokošeni vse do poletja (10. julij). Vsi ostali kosci zato niso imeli možnosti za uspešno gnezditev.

Rezultati državnih podpor po obsegu skromni, vendar po svojem učinku nujno potrebni.

Konec leta 2015 je bilo na Ljubljanskem barju v naravovarstvene kmetijsko-okoljske ukrepe, ki s finančnimi nadomestili podpirajo izvajanje pozne košnje, vključenih 374 hektarjev zemljišč. To je le petina od ciljnih površin, ki jih je stroka določila kot potrebne za ohranitev ugodnega stanja populacij varovanih vrst na tem območju. Na popisnem območju je bilo v te ukrepe vključenih 236 hektarjev ali 8 % travnikov. Ob tretjem popisu je bil nerabljen le še 501 hektar travnikov, kar pomeni, da je bila skoraj polovica od teh ohranjenih na račun kmetijsko okoljskih ukrepov.

Mali deževnik na prodiščih reke Drave

Vsak prodnik ni kamen

Mali deževnik je majhna vrsta pobreznika, ki gnezdi na golih in običajno večjih in višjih prodiščih. Njihova gnezda in mladiče na prodnati podlagi zlepa ne opazimo, saj ima varovalna obarvanost jajc in mladičev v tem izpostavljenem okolju brez kritja vlogo zaščite pred plenilci. Prodišča in njihovi prebivalci so danes močno ogroženi zaradi regulacij rek, obratovanja hidroelektrarn in porasta neprimernih oblik rabe.

Na reki Dravi gnezdi največ malih deževnikov v Sloveniji.

Od leta 2014 v okviru projekta LIVEDRAVA izvajamo podrobno raziskavo te vrste na območju Drave med Mariborom in Zavrčem. Ugotoviti želimo, kakšno je preživetje mladih in odraslih malih deževnikov na različnih tipih prodišč. Tako bomo bolje vedeli, katere značilnosti v okolju so za te ptice najbolj pomembne, to pa je nujno za varstveno ustrezno upravljanje s temi izginjajočimi življenjskimi prostori.

Da bi to izvedeli, ptice označujemo z individualnimi kombinacijami barvnih obročkov, ki nam omogočajo, da lahko tekom več let in od daleč opazujemo njihovo gnezdenje, vedenje in gibanje. V letu 2015 smo tako obročkali 33 odraslih malih deževnikov in 124 mladičev, opazovali pa smo tudi 34 malih deževnikov, ki smo jih obročkali leto poprej.

Pozor – prodišče!

Eden od že znanih virov ogrožanja teh ptic so motnje s strani ljudi, ki prihajajo na prodišča. Nezakonito izkopavanje proda uničuje prodišča in naravno vegetacijo, odpira pa tudi nove dostope v najbolj občutljive predele različnim uporabnikom. Od teh so problematične zlasti terenske vožnje z motornimi vozili, kot so motokros motorji in štirikolesniki, v času med aprilom in julijem pa tudi različne rekreativne dejavnosti, kot so sprehodi, pikniki in ribolov.

ORNITOLOGI POROČAJO

Tilen Basle, varstveni ornitolog:

›Letos smo na več mestih vzdolž reke Drave postavili zapornice in izvedli prekope, s katerimi smo preprečili dostope na prodišča. S tem želimo zmanjšati prisotnost ljudi v teh občutljivih okoljih, ki v času gnezdenja močno motijo ogrožene vrste ptic, kot je mali deževnik, lahko pa celo fizično uničijo njihova gnezda in poteptajo mladiče. Na osmih lokacijah smo postavili tudi informativne table, s katerimi ljudi ozaveščamo o tem problemu.‹

Kaj se dogaja s prepelicami na Goričkem

Najnovejši popis kaže, da je vrsta od leta 1997 doživela velik upad. Zaradi različnih popisnih metod v preteklosti ga je težko oceniti, vendar jih je verjetno kar do 80 % manj.

Za izginjanje prepelice na Goričkem je verjetno odgovornih več dejavnikov, med drugim lov na selitvi v Sredozemlju in severni Afriki ter velike spremembe v kmetijski praksi v zadnjih desetletjih. Prepelica sicer pri nas prebiva v kmetijski krajini, kjer gnezdi in se prehranjuje na njivah in travnikih. Zelo ji ustrezajo njive z žiti, praha, kolobar z deteljami in travo ter ekstenzivni travniki, ki so košeni za seno. Na Goričkem sodi med varovane vrste v okviru omrežja Natura 2000, vendar vse do letos nismo imeli enotne metodologije za spremljanje njene številčnosti.

Prepelice živijo nomadsko in imajo zapleten gnezditveni sistem.

Te ptice so namreč v času gnezditvene sezone zelo mobilne, saj iščejo ustrezne življenjske prostore, kot so nepožete žitne njive. Pari se oblikujejo na območju, ki je podobno rastišču ruševca ali divjega petelina. Gre za dokaj majhno območje, veliko od štiri do dvanajst hektarjev, na katerem se oglašajo več samcev, na njem pa se zbirajo tudi samice. Ko se oblikuje vez med samico in samcem, samec preneha klicati. Ko pa samica izleže jajca, se njuna vez znova prekine, saj takrat samec prične z iskanjem nove samice, samica pa z valjenjem in vzgojo mladičev.

Oblikovanje smiselne metode za popis prepelice je bilo zaradi njihovega načina življenja precej zahtevno.

V projektu Gorički travniki smo v letu 2015 zasnovali metodo monitoringa, s katero bomo lahko od sedaj naprej sistematično spremljali število teritorialnih prepelice na izbranih popisnih točkah. Tako pridobljeni podatki so zelo pomembni za izračun trenda populacije, iz katerega bomo lahko videli, kako se številčnost prepelice na Goričkem z leti spreminja. Prav tako pa nam bo v pomoč tudi pri oblikovanju varstvenih ukrepov, saj med monitoringom beležimo tudi življenjski prostor, iz katerega se prepelice oglašajo.

ORNITOLOGI POROČAJO

Katarina Denac, varstvena ornitologinja:

›Prepelica je bila na Goričkem v zadnjih 15 letih soočena s precejšnjimi spremembami v načinu kmetovanja – manj je travnikov, več pa intenzivno obdelanih velikih njiv z zanjo neprimernimi kulturami, kot sta soja in koruza. Brez dvoma je k upadu prispeval tudi lov na selitvi, zaradi katerega letno pogine okoli četrtna evropske populacije. Prepelica nujno potrebuje učinkovite kmetijsko-okoljske ukrepe in popolno prepoved lova.‹

Ormoške lagune pridobile novo podobo

Dobili smo naraščaj!

V Ormoških lagunah, našem naravnem rezervatu v ustanavljanju, imamo od leta 2014 pet vodnih bivolov. Bik in štiri krave nam na območju bazenov nekdanje Tovarne sladkorja Ormož s pašo pomagajo v boju z bujno vegetacijo in tako skrbijo, da je območje primerno za različne vrste ptic in drugih živali. To jesen so za nas pripravili presenečenje, saj nas je v začetku novembra ob njih pričakal naraščaj – trije telički! Dogodkov smo se zelo razveselili, saj to pomeni, da se živali tukaj dobro počutijo, in že pozdravili naše nove ›sodelavce‹. V rezervatu smo zanje zgradili tudi nov hlev z obrobo, v katerem je prostora za približno deset glav živine, v ločenem prostoru pa tudi za traktor, orodje in krmo.

Uredili smo okolju prijazen vrt in učno pot.

Uredili smo krožno učno pot, s katere lahko skozi mehkolesno loko, ob bazenih ali pri postaji zavijete na vrt rezervata. Tam je na območju nekdanjih usedalnikov urejen prikaz preprostih naravi prijaznih ukrepov za vsak vrt. V delovni akciji smo zasadili visokodebelni sadovnjak starih sort, izdelali učno mlako in ›hotel za žuželke‹, namestili množico gnezdilnic, postavili suhozid in še veliko več.

Z recikliranjem do novih opazovališč.

Ob novi učni poti smo na štirih točkah postavili opazovališča za ptice, ki so predelani odsluženi ladijski kontejnerji. Območje lagun je območje industrijske dediščine, narava pa je, paradoksalno, tukaj zaradi industrije profitirala. V tem duhu smo zasnovali tudi opazovališča, hkrati pa so kot novi objekti primer, kako reciklirati sicer nefunkcionalen odpadki. V kontejnerje smo vgradili okna, povsem so obnovljeni in znotraj obloženi z lesom. Rastline, ki so jih že začele preraščati, pa jih bodo sčasoma povsem zlile z okolico.

POMOČ PROSTOVOLJCEV

Sajenje makrofitov v renaturiran rokav potoka in nova mejica

Obnovljeni in tako za naravo znova oživljeni rokav potoka na zahodni strani rezervata smo na dvodnevni delovni akciji s 14 prostovoljci ponovno naselili z avtohtonimi vodnimi rastlinami. Z več kot 40 sadikami grmovnic smo zasadili tudi mejico ob bazenih, s katero bomo vizualno izboljšali podobo rezervata in zmanjšali motnje, ki bi jih pticam lahko povzročali obiskovalci.

Naravni rezervat Škocjanski zatok

Pa smo le dočakali dokončno ureditev Škocjanskega zatoka.

Vsem, ki smo poldrugo desetletje soustvarjali prepord Naravnega rezervata Škocjanski zatok, bo leto 2015 brez dvoma ostalo v posebnem spominu, saj so na njegovem obrobju naposled le zrasli tudi dolgo pričakovani objekti. Škocjanski zatok je postal bogatejši za center za obiskovalce, osrednjo opazovalnico, opazovalni stolp in kar sedem opazovališč. Z vidika upravljanja ekološke kmetije pa je pomembna pridobitev hlev za oboro za pašne živali ter pokriti prostor za spravilo sena in kmetijskih strojev. Ideja ureditve za javnost odprtega ornitološkega naravnega rezervata je s tem postala resničnost.

Poskrbeli smo, da so nov dom dobile tudi ptice.

Ker so stavbe tudi gnezdišča različnih vrst ptic, je bila med pomembnimi izhodišči javnega natečaja izpred desetih let tudi vključitev struktur za gnezdenje ptic na objektih. S tem naj bi v prvi vrsti omogočili gnezdenje vrstam, katerim v naseljih zaradi sprememb v arhitekturi primanjkuje gnezdišč. Na centru za obiskovalce je bilo vgrajenih deset gnezdilnic za hudournike, na hlevu pa še nadaljnjih dvajset za poljske vrabce, velike sinice in plavčke ter dve za velike skovike ali čuke. Poleg tega so na tramove v hlevu pritrjene oporne letve, na katere bodo lahko gnezda pritrdile tako mestne kot tudi kmečke lastovke. V neposredni bližini centra za obiskovalce pa smo zgradili gnezditveno steno, ki bo omogočala gnezdenje pticam rečnih bregov.

Ptice se niso pustile motiti ...

Kljub gradnji objektov smo tudi v letu 2015 izvajali redne monitoringe ptic, kartirne popise gnezdil in obročkanje mladičev ciljnih vrst, kot sta navadna čigra in polojnik, z barvnimi obročki. Med popisi gnezdil smo na otočkih polsanega dela naravnega rezervata zabeležili rekordno število gnezdečih parov navadnih čiger, in sicer več kot 100 parov, ter z barvnimi obročki opremili 140 mladičev. Gnezditveno populacijo polojnikov v letu 2015 ocenjujemo na 30 do 40 parov, z 10 do 15 gnezdečimi pari pa sta zastopana rdečenogi martinec in mali deževnik. V laguni že tretje leto zapored gnezdi tudi mala čigra. V letu 2015 smo potrdili vsaj štiri gnezdeče pare te vrste. Seznam opaženih vrst v Škocjanskem zatoku je obogatila še školjkarica.

Naravni rezervat Iški morost

Z večkratno košnjo nad zlato rozgo

Vremenske razmere so bile to leto ugodne za delo v rezervatu. Nekatere površine, zaraščene z zlato rozgo, smo tako kosili celo trikrat, in sicer z namenom odpravljanja te tujerodne invazivne vrste. Prvič smo kosili v začetku maja, ko so se kosci ravno pričeli vračati, naslednjič po 1. avgustu, zadnjič pa jeseni. Zanimivo je, da so kosci prav na teh travnikih kasneje tudi peli, saj je trava do konca maja ravno prav zrasla. S to prakso, torej trikratno košnjo najbolj zaraščenih travnikov z zlato rozgo, bomo nadaljevali tudi v prihodnjih letih. V rezervatu smo pokosili še pol hektarja travnikov več kot doslej in skupaj s prostovoljci odstranili dodatnega pol hektarja grmovja. Kot običajno smo nadaljevali z vzdrževanjem posebnih življenjskih okolij in krožne učne poti. To leto smo zabeležili osem koscev, gnezditvev 20 do 25 parov repaljščic, na travnikih pa se je prehranjevalo tudi več velikih škurhov. Ob lepem vremenu in čez vikende je bil rezervat precej obiskan, v okviru vodenih izletov pa smo rezervat in njegove prebivalce pokazali tudi 193 otrokom.

O rezultatih upravljanja na konferenci v Helmbrechtu

Na Bavarskem je konec maja potekal prvi Evropski simpozij o repaljščici. Raziskovalci, naravovarstveniki in odločevalci iz 18 evropskih držav so predstavili najnovejša spoznanja o tej vrsti in ocenili njen varstveni status. Kako dramatičen vpliv ima neprimerna raba travnišč na repaljščico, je bila osrednja tema večine predavanj, saj so podatki iz srednje Evrope resnično srbilivi. Med slovenskimi prispevki smo predstavili tudi rezultate našega upravljanja v Iškem morostu, kjer nam je lokalno populacijo repaljščice uspelo povečati s 14 na 25 parov.

Kolofon

Izdajatelj: Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije

Uredili: Bia Rakar, Tanja Šumrada

Avtorji besedil: Tilen Basle, Gregor Bernard, Dominik Bombek, Luka Božič, Marjeta Cvetko, Damijan Denac, Katarina Denac, Gregor Domanjko, Jernej Figelj, Larisa Gregur, Tomaž Jančar, Neža Kocjan, Primož Kmecl, Urša Kocce, Peter Krečič, Bojana Lipej, Tomaž Mihelič, Borut Mozetič, Polona Pagon, Mojca Podletnik, Bia Rakar, Tomaž Remžgar, Borut Rubinič, Nataša Šalaja, Erik Šinigoj, Željko Salamun

Fotografije prispevali: Tilen Basle, Gregor Bernard, Dominik Bombek, Igor Brajnik, Damijan Denac, Gregor Domanjko, Jernej Figelj, Larisa Gregur, Tomaž Jančar, Peter Legiša, Mirko Kastelic, Dušan Klenovšek, Primož Kmecl, Aleksander Kozina, Peter Krečič, Aleš Marsič, Tomaž Mihelič, Borut Mozetič, Jure Novak, Mojca Podletnik, Bia Rakar, Borut Rubinič, Nataša Šalaja, Željko Salamun, Erik Šinigoj, Primož Šmajdek, Gregor Šubic, Rudolf Tekavčič, Petra Vrh Vrezec

Fotografija na naslovnici: Gregor Bernard

Oblikovanje: Jasna Andrič

Tisk: Schwarz print d.o.o.

Naklada: 2.000 izvodov

Izdano: marec 2016

Glavni sofinancerji, podporniki in projektni partnerji v 2015:

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJSKO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

Mestna občina
Ljubljana

Pomurski ornitološki vikend

Člani Pomurske sekcije DOPPS smo v času »krompirjevih«
počitnic v Negovi in okolici izvedli 5. Pomurski ornitološki vi-
kend. Letos se je tega jesenskega tabora udeležilo 24 osno-
vošolcev, starih od 10 do 15 let, iz šestih osnovnih šol v Po-
murju.

Glavni namen ornitološkega vikenda je spoznavanje in dolo-
čanje ptic na terenu, z otroci pa želimo tudi čim več časa pre-
živeti v naravi, biti telesno aktivni in spoznati naravne poseb-
nosti določenega območja. Pri tem se učimo dela v skupinah
in razvijamo pozitiven odnos do okolja in sovrstnikov.

Skupaj smo v dveh dneh opazili ali slišali 55 različnih vrst ptic.

Udeleženci so se razdelili v pet skupin, ki jih je vodilo devet
mentorjev, prostovoljcev. Vsaka skupina je spoznavala in do-
ločala ptice ter njihova življenjska okolja. Raziskovali smo
mešani gozd med Negovo in Kunovo, naselje Negova, Nego-
vsko jezero, ki je del krajinskega parka, in odprto kulturno
krajino z visokodebelnimi sadovnjaki. Posebej navdušeni so
bili otroci ob predstavitvi obročkanja, ko so si posamezne pti-
ce lahko ogledali od blizu ali jih celo držali v roki.

Popoldne so vse skupine preživele v Ščavniški dolini, kjer so
otroci spoznavali ptice kmetijske krajine in posebnost tega
dela Slovenije – slatinske izvire in mofete. Dan smo zaključili
z večernim izivanjem in poslušanjem sov.

Zadnji dan ornitološkega vikenda so otroci izdelovali plakate
in predstavitve svojih opazovanj in dela, ki so ga popoldne
na zaključni prireditvi predstavili svojim staršem in drugim
zbranim gostom v Osnovni šoli dr. Antona Trstenjaka Negova.

MLADI ORNITOLOGI

Larisa Gregur, vodja Pomurskega
ornitološkega vikenda:

»Lepe stvari vedno hitro minejo. Tako je bilo tudi
letos s 5. POV. Neverjetni udeleženci in mentorji
so vsak s svojim prispevkom ustvarili še en nepo-
zaben ornitološki vikend. Hvala vsakemu posebej!
Upam, da se vidimo spet naslednje leto.«

Dolenjska sekcija

Na Dolenjskem smo leto začeli z izletom v Vrbi-
no, kjer smo izvedli več o zgodovini in priho-
dnosti tega območja, konec januarja pa smo
se odpravili v Primorje, kjer smo si ogledali
Sečoveljske in Strunjanske soline ter Škocjan-
ski zatok. V Šentlovrencu pri Trebnjem smo or-
ganizirali delavnico o spoznavanju in pomoči
pticam okoli nas, na kateri smo izdelovali tudi
ptičje krmilnice. Podoben dogodek smo nato v
decembru ponovili tudi v Novem mestu.

Sodelovali smo pri številnih popisih, kot so zim-
sko štetje vodnih ptic, popis srednjega detla
v Dobravi, popis gnezdilnic in obročkanje be-
lovratnega muharja v Krakovskem gozdu, popis
vodomca na reku Krki in številni drugi.

Marca smo izvedli prvi skupinski popis velike
uharice in pegaste sove na Dolenjskem. So-
delovalo je 35 prostovoljcev, pregledali smo 11
točk.

Pomagali smo tudi pri obročkanju belih štorkelj
na Šentjernejskem in Krškem polju. V Krako-
vskem gozdu smo pomagali pregledati gnezdil-
nice za kozačo, v spomladanskem času pa smo
pregledali pozimi postavljene gnezdilnice na
učni poti Zagraški log.

Notranjska sekcija

V Notranjski sekciji smo se v začetku leta prid-
ružili zimskemu popisu vodnih ptic, ko smo
vodne ptice na Cerkniškem jezeru popisovali
trije popisovalci. Vodne ptice in ujede na tem
območju smo nato z rednim monitoringom
spremljali skozi celotno leto.

Na aprilski večer se nas je osem ljubiteljev sov
pod vodstvom Janeza Dragoliča podalo na opa-
zovanje teh nočnih ptic v gozdove Javornikov.
Na ta dan je bilo deževno in izredno mrzlo, zato
se morda prav zaradi vremena žal ni oglasila niti
ena sova.

Na praznični 27. april smo izvedli tradicionalni
izlet na Cerkniško jezero, kjer smo imeli prilož-
nost opazovali ptice na spomladanski selitvi.
Izlet, ki se ga je udeležilo 30 obiskovalcev, sta
vodila Anže Škoberne in Tine Schein iz Notranj-
skega regijskega parka.

Sezono smo zaključili na 24. zaporednem štetju
kosca na Cerkniškem jezeru. Trideset popiso-
valcev je v tem letu preštelo od 61 do 63 pojočih
samcev kosca.

Pomurska sekcija

Za ljubitelje ptic in širšo javnost smo člani Pomurske sekcije izvedli 18 izletov ob Muri, v Slovenskih goricah, na Pohorju, v mestnih parkih in ob večjih vodnih površinah v Pomurju. Organizirali smo tri predavanja o pticah in dve predstavitvi naravovarstvenih ukrepov, ki smo jih izvedli za izboljšanje življenjskih pogojev za zlatovranko na Goričkem. V Negovi in okolici smo za 24 otrok od 5. - 9. razreda uspešno izpeljali 5. Pomurski ornitološki vikend.

Delo društva in aktivnosti smo predstavili na predbožični stojnici v Murski Soboti in Ljutomeru ter pred pohodom ob Muri ob Svetovnem dnevu mokrišč v Razkrižju. Z raziskovanjem in promocijo biotske pestrosti reke Mure smo sodelovali na prireditvah Bioblitz v Veržehu in Big-Jump v Črncih. Marca, v času, ko se »ptički ženijo«, smo obiskovalce vodili po mestnih parkih v Murski Soboti, Beltincih, Ljutomeru in Radencih.

Med aprilom in julijem smo na reki Muri s čolna popisali gnezdilke, kot so vodomec, mali deževnik, mali martinec, breguljka in čebelar. Nadaljevali smo z nameščanjem gnezdilnic za zlatovranko, smrdokavro in velikega skovika v Slovenskih goricah in gnezdilnih podstavkov za belo štorkljo. Organizirali smo tudi delavnice, na katerih smo izdelovali gnezdilnice in krmilnice za ptice pevke.

Ljubljanska sekcija

V sekciji smo se tudi letos posvetili predvsem popisom redkih vrst na Ljubljanskem barju. Popisa kosca na tem območju, ki je naša osrednja akcija, se je tudi tokrat udeležilo veliko članov sekcije, ki so želeli pomagati pri ugotavljanju stanja te ogrožene travniške ptice in hkrati doživeti nepozabno lepo noč na Barju. Popisali smo tudi gnezdeče velike škurhe ter sodelovali pri zimskem štetju vodnih ptic.

V sodelovanju s Prirodoslovnim muzejem Slovenije smo organizirali že tradicionalne in dobro obiskane nedeljske izlete v park Tivoli ter organizirali stojnice in predavanja v Ljubljani. Leto smo zaključili z izletom v Krajinski park Sečoveljske soline, kjer so nas pričakali tudi plamenci.

Štajerski sekcija

Na Štajerskem smo uspešno izvedli kar nekaj dogodkov. Po mnogih letih popisov gnezdečih parov rjavega srakoperja v Šturmovcih smo bili zelo presenečeni, saj se je prekinil dolgoletni trend upada populacije – našli smo 18 parov, kar je 7 parov več kot leta 2014. Pilotno smo se lotili tudi raziskovanja pribe v okolici Maribora, vrste, ki po vsej Evropi doživlja strm upad populacije. Redne popise vodnih ptic smo izvajali na petih vodnih površinah.

V duhu sekcije pa seveda ne gre brez konkretnih naravovarstvenih akcij, zato smo za lahko in težko mehanizacijo ob reki Dravi in v Ormoških lagunah poprijeli kar nekajkrat. Pri delu so nam pomagale »stare sablje« sekcije, mnogi člani in študenti Fakultete za naravoslovje in matematiko v Mariboru. Hvala, brez vseh vas ne bi šlo!

Izmed izobraževalnih dogodkov bi ob rednih predavanjih in izletih izpostavili razstavo, ki smo jo v sklopu projekta »Pomlad na Drugi« pripravili na II. gimnaziji Maribor. Razstava z naslovom »Reka Drava – darilo narave za vse generacije« je nastala v sklopu projekta LIVE-DRAVA in je na šoli pritegnila veliko pozornosti, saj je vsebinsko lepo dopolnila že tako bogat program. Izvrsten dogodek!

Severnoprimorska sekcija

Osrednja aktivnost naše sekcije je bila izvedba prvih akcij v okviru projekta, s katerim želimo ohraniti črnočelega srakoperja v Vipavski dolini, ki je trenutno najpomembnejše območje za to vrsto v Sloveniji. V marcu smo organizirali smo delovno akcijo na Ajdovskem polju, ko je v osmih urah devet prostovoljcev postavilo 38 prež – štirimetrskih robinijevih kolov. Tako smo prostovoljci z dobro voljo in s skupnimi močmi v močno uničeno kmetijsko krajino vrnili nekaj struktur in s tem življenja.

Uspeh delovne akcije se je pokazal že maja, ko smo na Ajdovskem polju opazovali vsaj šest osebkov črnočelega srakoperja, med katerimi sta bila dva najverjetneje par. Črnočeli srakoperji so robinijeve kole že uporabljali kot razgledna mesta, s katerih so prežali na plen, ki so predvsem večje žuželke na travnikih. Nove strukture pa so uporabljale tudi druge živali – prve so jih odkrile šmarnice.

Leto smo sicer ponovno posvetili tudi drugim rednim popisom in naravovarstvenim akcijam. V sklopu opekarskih dni v Biljah smo organizirali sprehod, med katerim so obiskovalci lahko spoznavali ptice v okolici naselij, za javnost pa smo organizirali tudi dve predavanji. Na letnem srečanju sekcije smo sekcijo prevetrili in jo ponovno »dvignili na noge«.

Januar

Sedem čarobnih let akcije »Ptice okoli nas«

Konec januarja smo že sedmič zapored preštevali ptice v naseljih. V akciji je sodelovalo 995 opazovalcev, med katerimi so bili tudi otroci iz 30 vrtcev in šol. V enem tednu smo skupaj prešteli 17.232 ptic, ki so pripadale 58 različnim vrstam. Največkrat smo opazovali domače vrabce, velike sinice in sive vrane, med zanimivejšimi vrstami pa so izstopali brezovček, planinska kavka, srednji detel in povodni kos.

Sporni posegi prizadeli slovenske reke

Na podlagi protipoplavnega akcijskega načrta, ki ga je sprejela Vlada RS, so vodnogospodarska podjetja na več rekah izvedla vrsto »nujnih« in drugih posegov. Ti so imeli v več primerih uničujoče posledice za naše reke in vprašljive protipoplavne učinke. V januarju so s sanitarno sečnjo ob Iščici povsem uničili odsek z obrečno mehkolosno loko z večstoletnimi vrbami, ki je bila ena od zadnjih ohranjenih na tem območju. Nezakoniti poseg smo prijavili okoljski inšpekciji, o kršitvi pa smo obvestili tudi Evropsko komisijo. Uničujoča dela so bila dan po prijavi ustavljena, a je bila velika škoda žal že storjena.

V naših rezervatih kmetujemo ekološko

V letošnjem letu smo kot kmetijsko gospodarstvo vstopili v shemo ekološkega kmetijstva. Pravzaprav smo ekološka kmetija že vseskozi bili, saj nismo nikoli uporabljali nobenih kemičnih sredstev, naše kmetijske prakse pa so bile vedno v funkciji varstva ptic in narave. Sedaj bomo ta status pridobili tudi formalno. Za minulo prvo leto preusmeritve v ekološko kmetovanje smo po več opravljenih nadzorih s strani Inštituta za kontrolo in certifikacijo prejeli potrdilo o izpolnjevanju vseh zahtev.

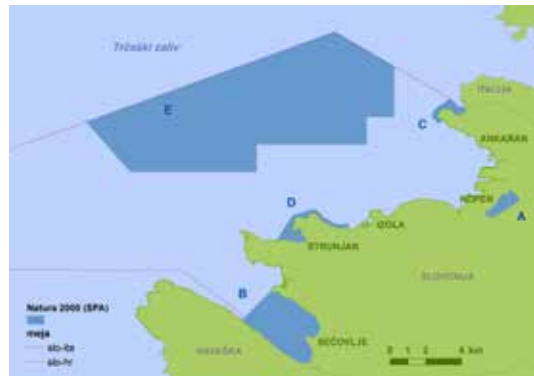
Februar

Mladi spoznavali naravno bogastvo reke Drave

Na Zimskem mladinskem ornitološkem raziskovalnem taboru, ki je potekal na Osnovni šoli Breg v Ptujju, je 15 udeležencev spoznavalo naravno bogastvo reke Drave. Pod vodstvom izkušenih mentorjev so mladi v petih tematskih skupinah raziskovali različna življenjska okolja in ptice, ki jih naseljujejo, popisovali velikega srakoperja in vodne ptice na jezerih, zadrževalnikih in ribnikih ter ugotavljali vrstno pestrost ptic na Dravskem polju.

Nadaljujemo boj proti ilegalnemu lovu ptic

Najnovejše raziskave kažejo, da je na poti čez Sredozemlje vsako leto nelegalno pobitih vsaj 25 milijonov ptic, največ v Egiptu, Italiji, Siriji in Libanonu. Na dveh delavnicah v Madridu smo se partnerji BridLife International dogovorili o delu nove Evropske mreže proti okoljskim zločinom (ENEC) in o tem kako bi pospešili izvajanje zakonodaje na tem področju v praksi. Druge delavnice so se udeležili tudi predstavniki nekaterih drugih organizacij, s katerimi smo izmenjali izkušnje in oblikovali smernice za opravljanje rednega monitoringa ilegalnih aktivnosti.

Marec

Gugalnica letos v treh slovenskih regijah

Skupinski popis velike uharice, ki ga popisovalci ljubkovalno imenujemo Gugalnica, smo letos tradicionalno začeli na Krasu, pod pokroviteljstvom dolenske sekcije nadaljevali v Spodnjem Posavju in s štajersko sekcijo zaključili na Celjskem. Skupaj se nas je tako zbralo kar 231 prostovoljcev, s čimer smo dosegli nov rekord v priljubljenosti tega popisa. V času popisov smo potrdili 52 gnezdečih velikih uharic, v sodelovanju z Varuhi gnezd pa smo nato tudi letos po vsej Sloveniji spremljali uspešnost njihove gnezditve.

Ptice selivke združujejo ljudi iz treh celin

Že deseto leto zapored smo prebivalci Evrope, Azije in Afrike z veseljem pričakali vračajoče se ptice selivke. V 54 državah smo skupaj zbrali več kot sto tisoč podatkov o prvih opazovanjih znanih pomladi. V Sloveniji smo letos zabeležili 130 opazovanj belih štokelj, 54 kmečkih lastovk, 10 hudournikov, 25 kukavic in 3 čebelarje, s čimer smo se v razvrstitvi držav glede na število prebivalcev povzpeli na osmo mesto. Več na springalive.net.

April

Franček razkril skrivnostno življenje črnih štokelj ob Muri

Pri Slovenskih goricah smo leta 2014 ulovili prvo črno štokljo v Sloveniji, ki smo jo opremili z GPS-GSM oddajnikom. Franček, kot smo štokljo poimenovali, nam je s svojimi potmi v času gnezditve razkril, da so vodni in močvirni življenjski prostori ob reki Muri izjemnega pomena za varstvo teh plašnih in ogroženih gozdnih ptic. Mura je kot kaže najboljšo območje za črno štokljo v Sloveniji, kar pa bi se utegnilo spremeniti, če bi tukaj postavili načrtovane hidroelektrarne. Frančka smo nato spremljali tudi na okrog 2.500 km dolgi poti prek Sahare, ki jo je opravil v približno 20 dneh. Zadnja lokacija, iz katere se nam je »javil«, je bila v Nigeriji, spomladi, med vračanjem na gnezdišče, pa se žal ni več oglasil.

Skupinski popis ptic Pohorja

V dveh vikendih aprila in maja se nas je na območju Pohorja zbralo 34 prostovoljcev. V skupaj šestih dneh smo zabeležili 20 malih skovikov, 32 triprstih detlov ter potrdili pojavljanje divjega petelina na štirih in ruševca na dveh rastiščih. Letos je bil slab odziv koconogih čukov, saj smo na več kot 70 popisanih točkah zabeležili le dva. Prijetno pa so nas presenetili štirje teritorialni samci slok.

Letos uspešno gnezdil samo en par velikih škurhov

V popisih na Ljubljanskem barju smo letos zabeležili šest teritorialnih parov velikega škurha. Od teh je uspešno gnezdil samo en par, saj nam je za osrednji del travnika z njunim gnezdom k sreči uspelo še pravočasno skleniti pogodbeno varstvo z lastnikom. Velikim škurhom tako pri nas grozi izumrtje, saj je sedanja populacija premajhna, da bi se dolgoročno lahko ohranila. Za njihovo varstvo bi morali nujno povečati površine pozno košenih ekstenzivnih travnikov in odpraviti motnje v času gnezditve.

Maj

Bili smo na Pannonian Bird Experience

Teden dni dolg festival, ki ga gostijo v narodnem parku Nežidersko jezero v Avstriji, je čas za številne izlete, predavanja, fotografske delavnice in teste optične opreme. Vrhunec dogodka je mednarodni ornitološki sejem, na katerem se na stojnicah predstavijo tudi številne naravovarstvene organizacije. Predstavniki DOPPS smo tudi letos predstavili naše delovanje, poseben poudarek pa smo namenili aktivnostim na reki Dravi in v projektu LIVEDRAVA.

Usposabljanje prostovoljcev za čiščenje morske obale in zaoljenih ptic

Razlitja nafte na morju imajo lahko velik vpliv na morsko in obalno naravo, zato je v primeru takšnih nesreč ključno, da ukrepamo hitro in usklajeno. Na društvu smo že v preteklih letih povezali vse ključne organizacije na tem področju. Lani pa smo v prostorih Morske biološke postaje v Piranu izvedli še drugo usposabljanje za 38 prostovoljcev, ki bodo ob morebitnem onesnaženju slovenskega morja lahko priskočili na pomoč strokovnim delavcem.

Posvet o naravi in umeščanju elektrovdov v prostor

Umeščanje elektrovdov v prostor zahteva specifična znanja tako z vidika gradnje kot tudi varstva narave, ki jih različni deležniki med seboj redko izmenjujemo. Na mednarodnem posvetu, ki smo ga na DOPPS organizirali skupaj z družbo ELES, smo predstavili različne vplive, ki jih imajo lahko daljnovodi na naravo, primere presojanja vplivov, poglavitna vprašanja s strani systemskega operaterja visokonapetostnega omrežja in tehnične rešitve za preprečitev smrtnosti na srednjenapetostnem omrežju. Posveta se je udeležilo 60 udeležencev iz več kot 15 organizacij.

Junij

Mladinski ornitološki raziskovalni tabor Štrk

Prvi teden poletnih počitnic je 25 mladih ornitologov spoznavalo ptice in njihova življenjska okolja v Pomurju in Slovenskih goricah. Na taborom je delovalo šest skupin, od katerih je vsaka raziskovala svoje področje: ptice Ledavskega jezera, sove Pomurja, rjavi srakoper, smrdo-kavra, bela in črna štoklja. Svoja doživetja in odkritja so mladi predstavili na zaključni prireditvi, ki je potekala v Polani.

Proti hidroelektrarnam na reki Muri

Na društvu že več let pozorno spremljamo postopke umeščanja hidroelektrarn na reki Muri. Prizadevanja za večjo rabo obnovljivih virov energije sicer pozdravljamo, vendar poudarjamo, da je pri tem treba iskati ravnotežje z ohranjanjem najdragocenejše narave. Narava reke Mure in z njo povezanih življenjskih okolij je izjemna in neponovljiva tako v nacionalnem kot mednarodnem merilu. Na društvu smo letos glede na slovenske in tuje izkušnje sprejeli stališče, da klasične zaježitvene elektrarne na Muri z akumulacijskim jezerom in nasipi ni mogoče zgraditi brez prekomernega škodljivega vpliva na naravo.

Julij

Ptice izginjajo iz slovenskega podeželja

Rezultati monitoringa, s katerim spremljamo stanje ptic kmetijske krajine, žal potrjujejo slutnjo, da živimo v vse slabšem okolju. Po osmem zaporednem letu popisov se vse bolj jasno in zanesljivo kaže, da število ptic v slovenski kmetijski krajini upada. Od nabora 29 vrst, ki sestavljajo indeks, se številčnost povečuje samo pri dveh vrstah (kmečka lastovka in pogorelec), pri kar 15 vrstah pa se zmanjšuje. Med njimi gre še posebno slabo rjavi penici, poljskemu škrljancu, grilčku in prosniku, najslabše pa repniku in divji grlici.

Mladinska sekcija na izletu v hribih

Po prvem letošnjem izletu mladinske sekcije na Medvedce so se mladi odločili za nekoliko drugačen cilj – Julijske Alpe. Na Rudnem polju se je zbralo 14 udeležencev, ki so lahko na dvodnevem potepanju opazovali značilne visokogorske vrste ptic, kot so planinska pevka, planinski vrabec, belka, skalni plezalček in planinska kavka.

Slabo leto za belo štokljo

Vsaki 10 let poteka mednarodni census celotne populacije bele štoklje na svetu. V letih 2014/2015 je bil izveden že sedmič, sodelovali pa smo tudi mi, saj populacijo v Sloveniji že skoraj dve desetletji spremljamo vsako leto. Če je bilo leto 2014 eno najboljših za štokljo doslej, je bilo lansko popolno nasprotje – poletelo je 279 mladičev, gnezdečih parov pa je bilo 249. Glavni razlog za slab uspeh je bilo deževno in hladno vreme v mesecu maju, ko so mladiči v gnezdih najbolj občutljivi.

Avgust

Varstvo narave v EU podprlo rekordno število državljanov

V spletni kampanji »Alarm za naravo« se je za ohranitev in boljše izvajanje obstoječe naravovarstvene zakonodaje v Evropi izreklo kar 520.000 državljanov ter več kot 120 okoljskih nevladnih organizacij. Kampanja je odziv na predlog Evropske komisije za presojo učinkovitosti evropskih direktiv o pticah in o habitatih, ki sta se znašli na udaru zaradi pritiskov iz določenih gospodarskih panog. Kampanjo je podprlo tudi 1.310 Slovencev in 13 nevladnih organizacij.

Pet velikih skovikov s posebno nalogo

Poleti smo z GPS sledilnimi napravami opremili štiri samice in enega samca velikega skovika. Želeli smo raziskati, na katerih površinah se prehranjujejo, saj so ti podatki zelo pomembni za njihovo učinkovitejše varstvo. Kot najpomembnejše strukture in površine zanje so se izkazale mejice in visokodebelni sadovnjaki, najbolj negativno pa so nanje vplivale njive. Tako mejice kot sadovnjaki imajo za velikega skovika večplastni pomen, saj jih uporablja kot gnezdišča, pevska mesta, preže in lovne površine.

Kje prezimujejo slovenske bele štoklje

V začetku julija smo pri Grosupljem z GPS sledilnimi napravami opremili dve mladi beli štoklji, ki smo ju poimenovali Zuri in Fortuna. Pomagata nam pri razkrivanju selitvenih poti teh ptic, za katere je bilo do sedaj s pomočjo sicer obsežnega obročkanja mladičev zbranih le malo podatkov. Izvaljeni v istem gnezdu in sprva neločljivi na selitveni poti, sta v Afriki prezimovali 3.000 km vsaksebi. Zuri se nam neredno javlja iz obsežnega mokrišča ob reki Logone na meji med Kamerunom in Čadom, Fortuna pa je približno dva meseca in pol prezivala v Etiopiji.

September

Obnova rečnega rokava v Novi vasi pri Markovcih

V avgustu 2015 smo pričeli z oživljanjem 2,4 km dolgega rečnega rokava na levem bregu Drave v Novi vasi pri Markovcih, ki ga želimo ponovno odpreti in povezati z reko Dravo. Rečni rokavi so pomemben ekosistem z veliko pestrostjo življenjskih prostorov in ogroženih živalskih in rastlinskih vrst. Te rečne strukture pa pomembno prispevajo tudi k poplavni varnosti, saj pri povečanih pretokih rek delujejo kot vzporedne struge, ki hitreje odvajajo vodo.

Otoki na Ptujskem jezeru pripravljeni na novo gnezditveno sezono

Na otokih Ptujskega jezera smo znova izvedli prostovoljno delovno akcijo, s katero smo 3.000 m² površin pripravili na novo gnezditveno sezono. Ti otoki so zadnje redno gnezdišče celinske populacije navadne čigre v Sloveniji, pa tudi pomembno gnezdišče za rečnega galeba in številne vrste rac. Akcije se je udeležilo 23 prostovoljcev, ki so otoke »slekli« v dobrih petih urah dela. Letos smo jo s pomočjo projekta ustvarili lani in sta v letošnjem letu že gostila prve gnezdilke.

Budno spremljali in soustvarjali razvoj kmetijstva in podeželja

Na društvu smo letos veliko časa namenili spremljanju priprav in izvajanja posameznih ukrepov Programa razvoja podeželja ter intenzivnim pogajanjem z različnimi deležniki, s katerimi smo dobro sodelovali predvsem na področju travništva. Zaokrožitev leta pa je bila tridnevna seja delovne skupine za kmetijstvo v okviru BirdLife International, na kateri smo se partnerji poleg pregleda aktualnega dogajanja ukvarjali predvsem s pripravo naše strategije za delo v prihodnje.

Oktober

Evropski dan opazovanja ptic

Prvi vikend v oktobru se je več kot 24.000 ljudi v 41 evropskih državah udeležilo peko 1.000 dogodkov, na katerih so lahko opazovali ptice in spoznavali naravo. V Sloveniji smo pripravili 7 dogodkov po vsej državi, ki se jih je udeležilo 165 ljudi. Skupaj smo na dogodkih opazili nekoliko več kot 2.000 ptic, izmed katerih so bile najpogostejše škorec, mlakarica in liska.

Ptičarijada tokrat na Snežniškem

Letošnja Ptičarijada, ki je potekala na območju Ilirske Bistrice, je obeležila pravljično številko, sedmico. Pravljična je bila tudi udeležba, saj se nas je zbralo kar 56 tekmovalcev v 13 skupinah, kar je največ doslej. Kot že zadnjih nekaj let je tudi tokrat zmagala štajerska ekipa – zmagali so v obeh kategorijah s 75 opazovanimi in 60 fotografiranimi vrstami. Na družabnem delu se nam je pridružilo še več ljudi, tako da je na koncu taborniška koča v Črnem dolu na Snežniškem pokala po šivih in so nekateri svoj prebranec kljub kislemu vremenu jedli kar zunaj pod napuščem. Podrli pa smo še en rekord, in sicer v starosti najmlajšega udeleženca, ki je imel le osem mesecev!

Ekskurzija za domačine Središča v Krajinski park Goričko

Za domačine iz Središča ob Dravi smo v sodelovanju z občino organizirali celodnevno ekskurzijo v Krajinski park Goričko. Namen obiska je bil predstavitev kmetijskih in podjetniških praks kmetov, ki jih izvajajo ob podpori parka. Priče številnim pozitivnim in navdihujočim zgodbam smo kvaliteto sodelovanja lahko ocenjevali tudi čez kulinarično ponudbo. In v to, da je sodelovanje več kot odlično, ni več podvomil nihče. Zdaj je na potezi Središče ob Dravi, da z ustanovitvijo njihovega krajinskega parka pokaže, da sta varstvo narave in lokalni trajnostni razvoj nova formula zelenega in socialno odgovornega gospodarstva.

November

Poželi smo naš prvi pridelek ajde

Na območju Ormoških lagun upravljamo z manjšo, 0,1 hektarja veliko njivo, na kateri smo letos prvič posejali ajdo sorte Darja. Bogato je obrodila in na popolnoma ekološki način smo jo pridelali okrog 100 kilogramov. Parkirano po 0,5 kg v vrečkah z novim logotipom rezervata smo jo podarili našim podpornikom. Pot do društvenih kmetijskih proizvodov, ki so zdravi in pridelani na ekološki način, hkrati pa z njimi varujemo ptice in naravo, je tlakovana.

Reka Drava: darilo narave za vse generacije

V okviru projekta LIVEDRAVA smo pripravili dva videospota, s katerima želimo predstaviti reko Dravo ter življenje v in ob njej. V videospotih je prikazan trud prostovoljcev DOPPS za ohranjanje reke Drave, ki traja že vse od leta 1980, ko so takratni zagnanci prvič očistili otok za gnezdenje navadne čigre na Ptujskem jezeru, priprava sten za gnezdenje breguljk, prodišča, ki smo jih očistili tekom projekta, ter utrip iz življenja in dela v Ormoških lagunah.

DOPPS na sejmu Narava-zdravje

Prostovoljci ljubljanske in štajerske sekcije smo na štiridnevnem sejmu na Gospodarskem razstavišču ponovno zastopali barve društva. Naša stojnica v sklopu Zeleno sobivanje je pritegnila nemalo obiskovalcev, k čemur so nedvomno pripomogle tudi izvirno okrašene gnezdilnice. Posodili so nam jih varovanci CUDV Draga, ki so jih tudi poslikali.

December

Kaj se dogaja s pticami na območjih Natura 2000

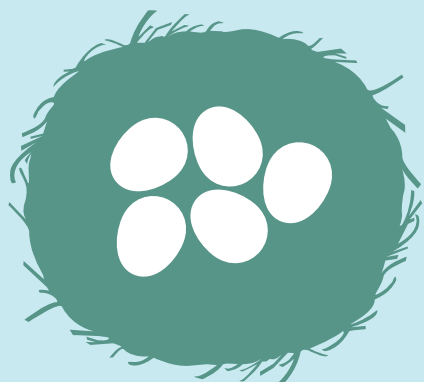
S pomočjo naših prostovoljcev smo tudi letos nadaljevali s spremljanjem stanja 18 izbranih kvalifikacijskih vrst ptic na območjih Natura 2000 in ob tem s pomočjo prostovoljcev opravili kar 664 terenskih dni. Kljub motnjam zaradi nelegalnega lova in košnje vodnega oreška je število kostenjcev na Medvedcih v zadnjih letih v porastu, kar je pravzaprav skoraj edina dobra novica. Pri popisu kosca smo ugotovili, da se njihova populacija na večini spremljanih območij še naprej zmanjšuje, prav tako populacije hribskega škrjanca, velikega skovika, pisane penice in srednjega detla. Veliki škurh, vrtni strnad in črnočeli srakoper pa so v Sloveniji tik pred izumrtjem, saj je letos gnezdilo le še nekaj parov.

Prihodnost varstva narave na Balkanu

V Postojni smo v sodelovanju z BirdLife International in mednarodno fundacijo CEPF organizirali mednarodno konferenco, na kateri je bila predstavljena strategija nadaljnjega vlaganja v varstvo biodiverzitete s strani CEPF na Balkanu. Srečanja so se udeležili predstavniki nevladnih organizacij in ministrstev iz Albanije, Bosne in Hercegovine, Črne gore in Makedonije ter iz Evropske komisije, UNDP, GIZ, Sveta za regionalno svetovanje, BirdLife International, WWF in IUCN.

Kako lahko pomagate

Članstvo

Pridružite se nam in uživajte številne članske ugodnosti in aktivnosti.

Donacija

Namenite svojo podporo neposredno izbranemu projektu in našemu delu.

Postanite prostovoljec

Pridružite se več kot 300 aktivnim prostovoljcem društva.

Čudovito darilo

Razveselite najdražje z darom, ki bo v pomoč naravi.

Posebno za vas: Vseživljenjska članarina

Postanite član za vse življenje in podarite svoj prispevek k ohranjanju narave. Prestižna oblika članstva za vse, ki se zavedate velikega pomena dolgoročne podpore delovanju društva.

www.ptice.si

T 01 426 58 75

www.facebook.com/pticeDOPPS

Pridružite se nam!

Naše delo ni mogoče brez sodelovanja in radodarnosti ljudi, kot ste vi. Uspešne zgodbe lahko pišemo le skupaj, zato potrebujemo vaš glas in podporo. Vsakdo lahko prispeva in soustvarja. Veselimo se, da vas bomo spoznali.

DOPPS

